

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0821U100651

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 23-04-2021

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Дацюк Вікторія Вікторівна

2. Datsuk Victoria

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 281

Назва наукової спеціальності: Публічне управління та адміністрування

Галузь / галузі знань:

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 16-04-2021

Спеціальність за освітою: Провізор

Місце роботи здобувача: ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД КИЇВСЬКИЙ МІСЬКИЙ МЕДИЧНИЙ КОЛЕДЖ

Код за ЄДРПОУ: 05416136

Місцезнаходження: вул. Братиславська, 5, м. Київ, 02660, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ДФ 26.810.010

Повне найменування юридичної особи: Національна академія державного управління при Президентові України

Код за ЄДРПОУ: 23696843

Місцезнаходження: вул. Ежена Потье, буд. 20, м. Київ, Київська обл., 03680, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Національна академія державного управління при Президентові України

Код за ЄДРПОУ: 23696843

Місцезнаходження: вул. Ежена Потье, буд. 20, м. Київ, Київська обл., 03680, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 76.01, 82.13.03.05

Тема дисертації:

1. Публічна політика щодо подолання стигми та дискримінації ВІЛ-інфікованих/хворих на СНІД в Україні
2. Public Policy to Overcome Stigma and Discrimination against HIV/AIDS-infected Patients in Ukraine

Реферат:

1. У дисертації опрацьовано теоретичні положення і розроблено науково обґрунтовані практичні рекомендації з удосконалення публічної політики щодо подолання стигми та дискримінації ВІЛ-інфікованих/хворих на СНІД в Україні. Встановлено, що стигма та дискримінація досі залишаються поширеними явищами в Україні. Стигма та дискримінація, які пов'язані з ВІЛ/СНІДом, обмежують права ВІЛ-інфікованих та призводять до їх дезадаптації в суспільному житті. Боротьба з проявами стигматизації та дискримінації ВІЛ-інфікованих/хворих на СНІД є несистемною, незлагодженою, розрізненою, науково необґрунтованою та неефективною. Сучасний стан проблеми ВІЛ/СНІДу свідчить про недосконалість публічної політики щодо протидії стигматизації та дискримінації, що пов'язані з ВІЛ/СНІДом. Визначено, що механізми реалізації публічної політики щодо подолання стигми та дискримінації ВІЛ-інфікованих/хворих на СНІД – це комплекс прийнятих загальнодержавних рішень, розроблених та ухвалених за участю державних і

недержавних інституцій, що реалізуються системними діями органів публічної влади шляхом застосування комплексного механізму з протидії стигматизації та дискримінації ВІЛ-інфікованих/хворих на СНІД на принципах публічності, прозорості, рівності, відкритості, взаємодії, зворотного зв'язку та суспільного блага з метою збереження здоров'я населення в інтересах як конкретної людини (особистості), так і суспільства загалом. Комплексний механізм реалізації публічної політики щодо подолання стигми та дискримінації ВІЛ-інфікованих/хворих на СНІД – цесукупність взаємопов'язаних суб'єктів, інструментів та заходів публічної політики, що безпосередньо входять до нормативно-правового, медико-соціального, фінансово-економічного, організаційно-функціонального, інформаційно-комунікативного, освітнього механізмів профілактики і запобігання стигми та дискримінації ВІЛ-інфікованих/хворих на СНІД. Встановлено, що основними механізмами публічної політики України з подолання стигми та дискримінації ВІЛ-інфікованих/хворих на СНІД є такі: нормативно-правовий, медико-соціальний, фінансово-економічний, організаційно-функціональний, інформаційно-комунікативний, освітній. Показано, що неефективні комунікації становлять одну з основних перешкод на шляху досягнення успіху в боротьбі з проявами стигми та дискримінації ВІЛ-інфікованих. З'ясовано, що частинами сучасних ефективних комунікативних процесів є цифровізація та використання ІТ-технологій. Визначено основні детермінанти виникнення й поширення стигми та дискримінації ВІЛ-інфікованих, які слід враховувати при формуванні та реалізації відповідної публічної політики. Серед детермінант, що сприяють поширенню й посиленню стигми та дискримінації ВІЛ-інфікованих, розрізняють модифіковані (медичні, економічні, кадрово-управлінські, соціальні та правові), на які можливо впливати, та немодифіковані (культурні, етичні та релігійні), які важко змінити. Виявлено значну готовність до стигматизації та дискримінації з боку викладачів і студентів закладів медичної освіти. Високий рівень стигматизації та дискримінації до ВІЛ-інфікованих з боку студентів та викладачів закладів медичної освіти виявляється в готовності відмовити в наданні медичної допомоги ВІЛ-інфікованим/хворим на СНІД. Автором розроблено, апробовано та запропоновано програму курсу “Протидія стигматизації та дискримінації ВІЛ-інфікованих” в навчальних програмах дисциплін “Медсестринство в інфектології, дерматології, терапії, педіатрії”. Розширено навчальні програми дисципліни “Основи правознавства” за тематикою “Нормативно-правове забезпечення у сфері протидії ВІЛ-інфекції/СНІДу, стигматизації та дискримінації людей, що живуть з ВІЛ” для закладів медичної освіти I-II рівня акредитації (які впроваджено у Київському медичному коледжі). Науково обґрунтовано та розроблено модель публічної політики щодо подолання стигми та дискримінації ВІЛ-інфікованих/хворих на СНІД в Україні, що включає: суб'єкти формування та реалізації публічної політики в досліджуваній сфері на основі міжсекторального підходу, передбачає реалізацію цієї моделі із застосуванням комплексного механізму. Застосування розробленої моделі забезпечить зниження стигми та дискримінації людей, що живуть з ВІЛ, і сприятиме підвищенню рівня соціальної адаптації останніх. З метою впровадження та реалізації комплексу заходів, організації та координування зусиль усіх зацікавлених акторів запропоновано створити у складі Центру громадського здоров'я МОЗ України підрозділ з моніторингу та протидії стигматизації й дискримінації ВІЛ-інфікованих/хворих на СНІД. Доведено, що необхідно на законодавчому рівні визначити запропоновані автором поняття дискримінації, стигми, стигматизації та вразливих груп населення щодо ВІЛ-інфекції/СНІДу. Ключові слова: публічна політика, сфера охорони здоров'я, стигма, дискримінація, подолання стигми та дискримінації, ВІЛ-інфікований/хворий на СНІД, людина, що живе з ВІЛ, механізм реалізації публічної політики щодо подолання стигми та дискримінації ВІЛ-інфікованих/хворих на СНІД.

2. The dissertation develops theoretical provisions and develops scientifically-based practical recommendations for improving public policy to overcome stigma and discrimination against HIV/AIDS-infected patients in Ukraine. It is established that stigma and discrimination are still common phenomena in Ukraine. The stigma and discrimination associated with HIV/AIDS infringe on the rights of HIV-positive people and result in their maladaptation in public life. The current state of the HIV/AIDS problem indicates the imperfection of the state policy to combat the stigma and discrimination associated with HIV/AIDS. It has been determined that the mechanisms for implementing public policy to overcome stigma and discrimination against HIV/AIDS-infected patients – this is the set of the national decisions made, developed, and adopted with the participation of the state

and non-state institutions, implemented by systematic actions of public authorities through the application of a comprehensive mechanism to counteract stigmatization and discrimination of HIV/AIDS-infected patients based on the principles of publicity, transparency, equality, openness, interaction, feedback and the public good in order to preserve the health of the population in the interests of both a particular person (individual) and society as a whole. In particular, it is established that the main mechanisms of public policy of Ukraine to overcome stigma and discrimination against HIV/AIDS-infected patients are as follows: regulatory, medical and social, financial and economic, organizational and functional, information and communication, and educational mechanisms. It has been demonstrated that ineffective communications are one of the main obstacles to success in combating stigma and discrimination against HIV-positive people. It is found out that digitalization and the use of IT technologies are the parts of the modern effective communication processes. The main determinants of the emergence and spread of stigma and discrimination against HIV-positive people are identified, which should be taken into account when forming and implementing the appropriate public policies. Among the determinants that contribute to the spread and strengthening of stigma and discrimination of HIV-positive people, there are modified ones that can be influenced, and unmodified ones that are difficult to change. A significant willingness to stigmatize and discriminate on the part of teachers and students of the medical educational institutions – future healthcare professionals – was revealed. The high level of stigmatization and discrimination against HIV-positive people by the students and teachers of the medical educational institutions is reflected in the willingness to refuse medical care to HIV/AIDS-infected patients. It has been proven that they need to review and improve the training program on the problem of stigmatization and discrimination of HIV/AIDS-infected patients in medical educational institutions. For this purpose, the author developed, tested, and proposed a program for the medical educational institutions of the I-II accreditation level in the curriculum of the subjects “Nursing in Infectology, Dermatology, Therapy, and Pediatrics “Fundamentals of Law” of the course “Countering Stigmatization and Discrimination of HIV-positive People” and “Regulatory Support in the Field of Combating HIV/AIDS, Stigmatization and Discrimination against People Living with HIV”. It has been demonstrated that an important reason for the high level of stigmatization and discrimination of HIV-positive people by future healthcare professionals and teachers of the medical educational institutions is the imperfection of the national state program in this area, in particular, the lack of the set of measures to prevent and counteract stigmatization and discrimination of HIV/AIDS-infected patients. The model of public policy for overcoming stigma and discrimination of HIV/AIDS-infected patients in Ukraine has been scientifically based and developed, which covers the subjects of the formation and implementation of the public policy in the field under study based on a cross-sectoral approach, taking into account the determinants of the emergence and spread of stigma and discrimination of HIV/AIDS-infected patients, international practice and regulatory legislation. In order to implement the set of measures, organize and coordinate the efforts of all the interested artists, it is proposed to create a unit for monitoring and countering stigmatization and discrimination of HIV/AIDS-infected patients within the Public Health Center of the Ministry of Health of Ukraine. Keywords: public policy, healthcare, stigma, discrimination, overcoming stigma and discrimination, HIV/AIDS-infected patients, the person living with HIV, the mechanism for implementing public policy to overcome stigma and discrimination against HIV/AIDS-infected patients.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Васюк Наталія Олегівна

2. Vasiuk Nataliia

Кваліфікація: к.держ.упр., 25.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Карамишев Дмитро Васильович

2. Karamyshev Dmytro

Кваліфікація: д. держ. упр., 25.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Радиш Ярослав Федорович
2. Radysh Yaroslav Fedorovych

Кваліфікація: д.держ.упр., 25.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кравченко Мілена Вячеславівна
2. Kravchenko Milena

Кваліфікація: д.держ.упр., 25.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Сурай Інна Геннадіївна
2. Surai Inna H.

Кваліфікація: д. держ. упр., 25.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Гаєвська Лариса Анатоліївна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Гаєвська Лариса Анатоліївна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Реєстратор

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Т.А.